

Opuka

Vznik

Opuka vznikla z nejjemnějších částic, které se usazovaly v mělkých mořích v období druhohor - křída. Jedná se o horninu usazenou a následně zpevněnou.

Složení

Je tvořena jílovitými a prachovými částicemi. Dále obsahuje vápencové složky a jehlice mořských hub (živočichové - kmen Houbovci), které mají mikroskopické rozměry. Množství těchto jehlic určuje pevnost a trvanlivost opuky.

Vlastnosti

Opuka může vlivem vlhkosti úplně měnit své fyzikálně - mechanické vlastnosti. Má vysokou schopnost nasát vlhkost. Je zároveň lehce opracovatelná a má vysokou trvanlivost.

Výskyt v našem okolí

Je velmi rozšířenou horninou českého křídového útvaru táhnoucího se z Polabí až na Moravu k Blansku, vyskytuje se v Praze a okolí.

Využití

Používá se jako stavební kámen. Mezi nejznámější stavby z opuky patří např. Rotunda sv. Jiří na hoře Říp. Opuka se pro svoji lehkou opracovatelnost využívá také v kamenosochařství. Při vysokém obsahu vápnité složky se využívala pro výrobu vápna a cementu.

Původ vzorku na naučné stezce

Vzorek opuky pochází z Příbylova u Skutče.

Pískovec

Vznik

Vzniká zejména rozpadem hornin bohatých křemenem a dlouhodobým opracováním a tříděním zrn, v jehož průběhu nestabilní (především měkký) materiál byl rozrušen a jemnější frakce odplaveny.

Složení

Pískovec je tvořen hrubými zrny křemene, živců či horninových úlomků, pojených tmelem.

Vlastnosti

Nejčastějšími barvami je světle šedá, světle okrová, světle hnědá či červená. Jedná se o velice měkkou horninu, díky čemuž se snadno opracovává. Díky menší soudržnosti zrna je však snadno náchylný ke zvětrávání a degradaci. Vyniká však pevností v tlaku.

Výskyt v našem okolí

Tradiční lokalitou pískovce jsou severní a severovýchodní Čechy. Krásné pískovce najdeme na Turnovsku, Mělnicku, Českolipsku, Českobrodsku, Novopacku a Kokořínsku.

Využití

Využívá se ve stavebnictví: obklady fasád, zídky, pracovní desky, římsy a parapety. Umělci je také využívají pro zahradní architekturu.

Původ vzorku na naučné stezce

Vzorek pískovce byl získán při demolici hospodářského stavení v Proseči.